

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 06.02.2025

Vuodelle 2024 järjestöille toimitilojen vuokratukena myönnettyjen käyttämättä jääneiden avustusten takaisinperintä

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Österman Pilvi

Päätösehdotus

Konsernipalvelujen johtaja Syrjänen Markus

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää

1. periä liitteen mukaisesti takaisin käyttämättä jääneet kohtuullistetut toimitilojen vuokratukeen vuodelle 2024 myönnetyt avustukset järjestöiltä, joiden vuokrasopimus on siirtynyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintaan 1.1.2023–31.12.2025 ja

2. että takaisinperinnän aikataulusta sovitaan järjestökohtaisesti erikseen siten, että avustukset peritään takaisin 31.12.2025 mennessä.

Käsittely

Päätös

Selostus

Toimitilojen vuokrasopimusten hallinta siirtyi järjestöjen osalta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle voimaanpanolain (laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta 616/2021) 22 §:n mukaisesti 1.1.2023 alkaen. Samassa yhteydessä myös kuntaa sitovat sopimukset ja vastuut siirtyivät hyvinvointialueelle voimaanpanolain 25 §:n nojalla.

Hyvinvointialueelle siirtyi seitsemän (7) järjestöä koskevaa sopimusta Espoon kaupungilta. Espoon kaupunki ei aiemmin ollut perinyt vuokraa järjestöiltä, vaan järjestöjen toimitiloja oli tuettu vastikkeettomien toimitilojen käyttöoikeussopimusten muodossa kaupungin toimesta. Tilanne vuoden 2023 osalta noudatti tätä periaatetta ja järjestöt toimivat vastikkeettomasti myös hyvinvointialueen hallinnassa olevissa toimitiloissaan vuoden 2023 aikana. Koska järjestöiltä ei aiemmin ollut peritty vuokraa toimitilan käytöstä, ei järjestöillä ollut myöskään tietoa toimitilavuokransa suuruudesta.

Hyvinvointialue selvitti järjestöjen käytössä olevien toimitilojen vuokra-asiaa ja järjestöjä ohjeistettiin toimintaohjein varautumaan vuoden 2024 järjestöavustuksissa toimitilakustannuksiin. Toimintaohjeet annettiin järjestöille tiedoksi niiden hakiessa toiminta-avustusta vuodelle 2024. Järjestöille myönnettyihin vuoden 2024 toiminta-avustuksiin sisältyi toimitilavuokraan myönnetty avustus hakijan hakemuksen mukaisesti täysimääräisenä, vuokraan arvioidun summan mukaisena (tulevaisuus- ja

kehittämislautakunta 14.12.2023 § 64, § 65). Järjestöt käyttivät hakemuksessaan lähtökohtana hyvinvointialueen antamaa arviota vuokran suuruudesta.

Järjestöjen toimitilavuokran maksamista selvitettiin edelleen hyvinvointialueella vuoden 2024 aikana. Kuntaneuvottelussa ilmeni, ettei järjestöjen toimitilavuokraa voida periä, koska järjestöt eivät kuulu arvonlisäverovelvollisten rekisteriin. Tämän pohjalta hyvinvointialueella muodostui kanta, ettei kyseessä olevia järjestöjen vuokria voida periä vuoden 2024 ajalta. Tämän syyn takia vuodelle 2024 myönnettyissä avustuksissa oli järjestöjä, joille toimitilavuokraan myönnetty avustus jäi kohdentumatta. Liitteellä kunkin asianosaisen järjestön osalta on esitetty toimitilavuokraan haettu kustannus ja vuoden 2024 todellinen vuokran suuruus.

Avustuspäätöksessä 2025 huomioitiin tuoreeltaan syntynyt tilapalveluiden päätös, ettei järjestöltä peritä toimitilavuokraa vuonna 2025 ja avustushakemuksissa vuokratukena haettu avustus päätettiin olla myöntämättä.

Taustaa järjestöavustusten myöntämisestä hyvinvointialueella vuosina 2023–2024

Järjestämislain 7 §:n (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021) mukaan hyvinvointialueen tulee tehdä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä muun muassa yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Lisäksi hyvinvointialueen on edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue toimeenpani vuoden 2023 järjestöavustukset maksuun aluehallituksen 10.10.2022 § 138 päätöksen mukaisesti. Päätös noudatti kuntien ja kaupunkien järjestöavustuspäätöksiä vuodelle 2022, koska hyvinvointialueen laatimia järjestöavustusten myöntämisperiaatteita ei ollut vielä vahvistettu vuodelle 2023. Vuoden 2023 myönnettyihin järjestöavustuksiin huomioitiin lisäksi poikkeuksellisesti vuonna 2021 koronapandemian takia jakamattomiksi jääneet avustukset. Päätöksellä aluehallitus antoi tulevaisuus- ja kehittämislautakunnalle kehoitteen käynnistää hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisen periaatteiden valmistelutyö.

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päätti vahvistaa päätöksellään 3.10.2023 § 42 hyvinvointialueen järjestöavustusten myöntämisperiaatteet vuodelle 2024 myönnettäviin järjestöavustuksiin. Avustusten myöntämisestä päätettiin aluevaltuuston myöntämän määrärahan puitteissa. Myöntämisen periaatteet kuvattiin järjestöjen hakuoppaassa 2024, jossa avustuksen käyttöä linjattiin, muun muassa toimitilavuokriin. Myöntämisen periaatteita kuvaavassa järjestöavustusten hakuoppaassa vuodelle 2024 mainitaan käyttämättömän avustuksen takaisinperimisen mahdollisuus, mikäli siihen havaitaan tarve.

Takaisinperintä

Järjestöille myönnettyä avustusta ei voitu käyttää siihen käyttötarkoitukseen vuoden 2024 myöntämistarkoitukseen, eli toimitilavuokrien maksamiseen.

Hyvinvointialue on käynyt keskusteluja järjestöjen kanssa myönnettyistä järjestöavustuksista, niiden käyttämättä jäämisestä sekä takaisinperimisestä niiden järjestön osalta, joiden oli ennakoitu maksavan vuokraa hyvinvointialueelle vuonna 2024. Järjestöjen vuokran suuruus sekä ehdotettava takaisinperittävä osuus käyvät ilmi liitteestä.

Hyvinvointialue on kuullut hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti päätöksen kohteena olevia järjestöjä asiassa. Järjestöt ovat kirjallisesti ilmoittaneet hyväksyvänsä takaisinperinnän perusteet sekä takaisin perittävän vuoden 2024 vuokran osuuden. Järjestöjen vastaukset ovat asian liitteinä. Hyvinvointialue kohtuullistaa takaisinperintää pienentämällä takaisinperittävää toimitilojen vuokriin myönnetyn avustuksen osuutta kaikkien järjestöjen osalta viidellä (5) prosentilla. Hyvinvointialue velvoittaa järjestöjä käyttämään perimättä jätettävän osuuden järjestön toteuttamaan hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan. Hyvinvointialue perii takaisin käyttämättä jääneet kohtuullistetut toimitilojen vuokratukeen myönnettyt avustukset 31.12.2025 mennessä. Takaisinperinnän aikataulusta sovitaan järjestöjen kanssa tarkemmin erikseen.

Toimivalta

Hallintosäännön 60 §:n kohdan 13 mukaisesti tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on hyväksyä avustusten myöntämisen periaatteet sekä vastata avustusten myöntämisestä määrärahojen puitteissa. Edellä mainitun säännöksen perusteella tulevaisuus- ja kehittämislautakunta päättää käyttämättä jääneiden avustusten takaisin perimisestä.

Liitteet

- 1 Ehdotettava takaisinperintä käyttämättä jääneistä kohtuullistetuista toimitilojen vuokratukeen myönnettyistä avustuksista

Oheismateriaali

- Kooste järjestöjen vastauksista hallintolain § 34 mukaiseen kuulemiseen

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria